

Vlaamse overheid
Beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur
en hergebruik van overheidsinformatie
Afdeling openbaarheid van bestuur
Havenlaan 88, bus 20
1000 BRUSSEL
T : 02 553 57 25
Mail: openbaarheid@vlaanderen.be

Dossiernummer: OVB/2023/186

DE BEROEPSINSTANTIE - Afdeling openbaarheid van bestuur

Bevoegdheid beroepsinstantie

Bestuursdecreet van 7 december 2018, titel II, hoofdstuk 3, afdeling 6.

Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2007 tot oprichting van de beroepsinstantie inzake openbaarheid van bestuur en hergebruik van overheidsinformatie.

Voorafgaande procedure

Op 29 juni 2023 diende ■■■ (hierna vermeld als: verzoeker), een verzoek in bij de stad Aalst om een afschrift te bekomen van de 2 verklarende nota's en 8 inplantingsplannen uit het stedenbouwkundig dossier betreffende een aanvraag tot bestemmingswijziging van een woning tot horeca en aanvragen tot regularisatie van o.a. niet vergunde bouwwerken en verhardingen alsook voor het onvergund rooien van bomen op een perceel gelegen aan ■■■.

Op 7 juli 2023 willigde de stad Aalst het verzoek gedeeltelijk in en bezorgde verzoeker de 2 gevraagde verklarende nota's alsook 5 plannen, waarvan 1 dubbel.

Op 12 juli 2023 diende verzoeker beroep in bij de beroepsinstantie tegen voormelde beslissing van de stad Aalst. Dit beroep werd geregistreerd op 13 juli 2023

Op 11 augustus 2023 werd, in toepassing van artikel II.50, §1, tweede lid van het Bestuursdecreet, de beslissingstermijn door de beroepsinstantie verlengd van dertig kalenderdagen tot een termijn van vijfenveertig kalenderdagen.

Ontvankelijkheid van het beroep

Het oorspronkelijke verzoek dateert van 29 juni 2023.

De beslissing van de stad Aalst dateert van 7 juli 2023. Deze beslissing maakt melding van de beroepsmogelijkheid en -modaliteiten, zoals voorgeschreven in artikel II.43, §1, derde lid van het Bestuursdecreet.

Het beroepschrift van verzoeker d.d. 12 juli is tijdig ingediend en **ontvankelijk**.

Gegrontheid van het beroep

Overeenkomstig artikel II.31, eerste lid Bestuursdecreet heeft het recht op passieve openbaarheid betrekking op bestuursdocumenten. Op grond van deze bepaling is elke instantie in principe verplicht aan eenieder die erom verzoekt inzage te geven in, uitleg te verschaffen over of een afschrift te bezorgen van de gewenste bestuursdocumenten. De openbaarmaking kan slechts geweigerd worden mits toepassing wordt gemaakt van één of meerdere uitzonderingen, zoals gestipuleerd in de artikelen II.33 tot en met II.39 van voormeld decreet.

1. De bestreden beslissing

Bij haar beslissing dd. 7 juli 2023 bezorgde de stad Aalst de verklarende nota's uit het gevraagde dossier alsook 4 verschillende inplantingsplannen en 1 dubbel en verwijst verzoeker voor de inplantingsplannen van de regularisatieaanvraag door naar het studie bureau die ze tekende. Op de plannen van de regularisatieaanvraag rust volgens stad Aalst van rechtswege auteursrecht zodat zij zonder toestemming van het studie bureau geen afschrift mag bezorgen.

2. Inhoud van het beroepschrift

Beroeper is het niet eens met de summiere motivering inzake het auteursrecht dat door de beslissing zelf wordt tegengesproken aangezien de andere inplantingsplannen wel werden bezorgd. Bovendien worden de plannen tijdens een openbaar onderzoek ook steeds via het omgevingsloket ter beschikking gesteld.

3. Toelichting door de stad Aalst

Om met kennis van zaken het beroep te kunnen beoordelen, contacteerde de beroepsinstantie de stad Aalst voor een afschrift van de geweigerde plannen en de nodige toelichting bij het ingestelde beroep. Op 25 juli 2023 bezorgde de stad Aalst de 4 niet openbaar gemaakte plannen aan de beroepsinstantie. De stad handhaaft haar standpunt dat enkel inzage mag worden gegeven in de plannen waarop auteursrecht rust. Ze geeft geen toelichting bij het gemaakte onderscheid tussen de plannen die wel in afschrift werden bezorgd.

4. Standpunt van de beroepsinstantie

Het is nu aan de beroepsinstantie om te oordelen of de niet bezorgde plannen over de nodige originaliteit beschikken om door het auteursrecht te worden beschermd.

Zoals ook de stad Aalst in haar beslissing reeds vermeldde komt de bescherming van het auteursrecht niet als uitzondering voor in het Bestuursdecreet. De intellectuele eigendom is volgens artikel 6, §1, VI, lid 5, 7° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, een federale aangelegenheid. Het ontbreken van regels op het vlak van de bescherming van intellectuele rechten, waaronder het auteursrecht, is een gevolg van de onbevoegdheid van de decreetgever.

Het Bestuursdecreet laat evenwel de federale regelgeving betreffende de intellectuele rechten onverlet, en overheidsinstanties dienen bijgevolg de federale regelgeving te eerbiedigen bij het nemen van beslissingen over aanvragen tot openbaarmaking. Hiervoor wordt verwezen naar artikel II.39, tweede lid Bestuursdecreet dat luidt als volgt: "De uitzonderingen, vermeld in deze afdeling, gelden met behoud van de toepassing van

de andere uitzonderingen die bij de wet, het decreet of de ordonnantie bepaald zijn en die verband houden met de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid of andere gemeenschappen of gewesten”.

Uit artikel XI.165 en volgende van het Wetboek van economisch recht, volgt dat het recht om een werk van letterkunde of kunst te reproduceren op welke wijze en in welke vorm ook, direct of indirect, tijdelijk of duurzaam, volledig of gedeeltelijk, uitsluitend is voorbehouden aan de auteur. De werken genieten de bescherming van het auteursrecht *indien ze van oorspronkelijkheid getuigen*, wat inhoudt dat het werk de persoonlijke stempel draagt van de auteur. De bescherming ontstaat van rechtswege.

De beroepsinstantie heeft kunnen vaststellen dat alle reeds bezorgde inplantingsplannen betreffende het rooien van bomen anoniem zijn, in die zin dat ze geen naam van een architect of studie bureau vermelden. De niet bezorgde plannen zijn van de hand van een studie bureau dat de eigenaar onder de arm nam voor de regularisatieaanvraag.

Alle niet bezorgde plannen dragen de titel “regularisatie”, wat inhoudt dat de stedenbouwkundige handelingen op het moment van de aanvraag reeds gerealiseerd zijn. De plannen van een regularisatieaanvraag zijn dan ook enkel en alleen een weergave van een reeds bestaande toestand zodat deze dus ook geen creativiteit vergen van de architect die de reeds gerealiseerde toestand moet tekenen. Dergelijke plannen genieten bij gebrek aan originaliteit en creativiteit dan ook geen auteursrechtelijke bescherming. Bijgevolg houdt de overhandiging van een afschrift van deze plannen, zonder toestemming van de auteur (of de auteursrechthebbenden) ervan, geen schending in van het auteursrecht.

Weliswaar vermelden de plannen in kwestie de namen van de aanpalende bureaus en van de aanvrager alsook zijn adres. Aangezien deze gegevens de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen raken, verdienen deze de nodige bescherming op grond van artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet. Dit artikel bevat immers de verplichting om, behoudens toestemming van de betrokkene(n), een aanvraag af te wijzen als de openbaarmaking afbreuk doet aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Deze bepaling laat niet toe dat gegevens worden verstrekt die de identificatie van natuurlijke personen mogelijk maken, in de mate dat daarmee afbreuk zou worden gedaan aan de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer.

Hoewel het hier om een absolute uitzonderingsgrond gaat waardoor er geen belangenafweging moet plaatsvinden tussen het door de uitzonderingsgrond beschermde belang met het belang van de openbaarheid, vertoont de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet voorziene uitzonderingsgrond niettemin een relatief aspect. De decreetgever was weliswaar van oordeel dat er geen afweging vereist is met het openbaar belang dat met de openbaarheid is gediend, maar wijst er desondanks op dat telkens en in concreto geoordeeld moet worden of er al dan niet een inbreuk is gepleegd op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (Vlaams Parlement, Parl. St. 2017-2018, nr. 1656/1, blz. 58). Artikel 22 van de Grondwet waarborgt uitdrukkelijk het recht op eerbiediging van het privéleven, net zoals artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens dit doet. De bedoeling en het fundamentele uitgangspunt van de in artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet bedoelde uitzonderingsgrond bestaat er precies in om het aan iedereen toegekende grondwettelijke recht op de eerbiediging van zijn privéleven te beschermen.

In casu stelt de beroepsinstantie vast dat het gaat om persoonsgegevens van natuurlijke personen. Dergelijke gegevens behoren ontegensprekelijk tot de persoonlijke levenssfeer en het privéleven van de betrokkene. Het vrijgeven van deze gegevens zou wel degelijk een inbreuk uitmaken op de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van die personen. Het privéleven vormt de kern van de persoonlijke levenssfeer (F. SCHRAM, Het decreet openbaarheid van bestuur. Een juridische analyse in historisch perspectief, Brugge, Vanden Broele, 247; Concl. Adv.Gen. bij HvJ 8 april 2014, nr. C-293/12, Digital Rights Ireland Ltd, nr. 61).

Het openbaar maken van deze gegevens heeft aldus betrekking op de kern van een belang – het door artikel 22 van de Grondwet en het door artikel 8 EVRM aan eenieder toegekende recht op eerbiediging van zijn privéleven – dat de uitzonderingsgrond uit artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet wenst te beschermen tegen de openbaarheid van bestuur (RvS, nr. 234.609 dd. 2 mei 2016).

De beroepsinstantie is bijgevolg van oordeel dat de openbaarmaking van de persoonsgegevens vermeld op de plannen afbreuk zou doen aan het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen en dat deze gegevens dan ook moeten worden afgeschermd in toepassing van artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet.

Artikel II.34, 2° van het Bestuursdecreet laat echter wel de mogelijkheid dat dergelijke gegevens toch openbaar worden gemaakt, mits toestemming van de betrokken persoon. Gelet op het gebrek aan contactgegevens, is het voor de beroepsinstantie echter niet mogelijk om deze toestemming te vragen.

Conform artikel II.45 van het Bestuursdecreet is het wel mogelijk de plannen gedeeltelijk openbaar te maken door de betrokken persoonsgegevens te verwijderen. Het ingestelde beroep wordt om voormelde reden dan ook als **gedeeltelijk gegrond** beschouwd.

Na beraadslaging,

BESLUIT:

Het beroepschrift van ■■■ d.d. 12 juli 2023 tegen de beslissing van de stad Aalst dd. 7 juli 2023 wordt als **ontvankelijk en gedeeltelijk gegrond** beschouwd.

Bijgevolg dient de stad Aalst de 4 inplantingsplannen van de regularisatieaanvraag openbaar te maken door er een afschrift van te verlenen, mits weglating van de persoonsgegevens die erin voorkomen.

Geen toestemming tot hergebruik van bestuursdocumenten

In zoverre dit beroep gegrond werd verklaard, geldt dat deze inwilliging van de aanvraag tot openbaarmaking GEEN toestemming inhoudt om de gevraagde bestuursdocumenten te hergebruiken, als vermeld in titel II, hoofdstuk 4 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 (zie artikel II.44, §3, van het Bestuursdecreet).

Brussel, 23 augustus 2023

Voor de beroepsinstantie,
afdeling openbaarheid van bestuur,

Bruno ASSCHERICKX
Voorzitter